

A

- a** ▶ 'a: -ja tudi -- (**Bo** 'ä:(-)) m ⟨⟩ a |samo-glasnik; črkaj|: 'rje:čə 'a: • 'ša: ne 'ā: na'pišə • 'čarkə 'a: žə pəz'nā: 'na:š 'pò:p • abe'ce:da se 'za:čne z 'a: • **od a do ž (vse) čisto vse, popolnoma vse**: 'nā:ša nar'di u 'kuxnə ud 'a: də 'žə • nar'é:de ud 'a: də 'žə 'ta:k,çə səm tɛ nar'ɔ:čaʎa • 'suo:bə pa da mɛ ud 'a: də 'žə (*temeljito*) pəspr'á:vəš (☐ ⇒ čisto vse) | ☐ SSKJ, SP 1962
- a** ▶ a vez. ⟨⟩ **1.** v ločnem priredju *ali* |za vezanje stavkov ali stavčnih členov **a** ki se vsebinsko izključujejo|: 'de: pa na 've:m, a sə 'nā:šə 'guo:r al sə ... a sə 'be:učkə • čə 'təm 'na: bə 'rje:klɛ, da 'ma:рте da'mo: 'jət, a bə 'vi g'runtalɛ, a bə 'guo:r us'ta:lɛ a bə da'mo: 'paršlɛ? • 'čā:s'çs 'ta:kle 'rje:klɛ, da grémə – »ta'guo:le na 'tr'ig'ʎa:u bəmə š'lɛ,« kə'sit a pa ub'ra:čvat a pa 'ka:r 'kɔ:lɛ, a'niɛ: **b** ki kažejo na možnost izbire|: 'puo: sɛ pa pəšp'r'içə, a'niɛ:, da sɛ 'jəm'o 'təm kākə 'tā:kə 'ka:ngʎə a pa 'a:jmer • pa ja b'ʎə 'ka: 'duo:brə, 'ka:r ja b'ʎə – u p'la'te:x kəmp'è:r a pa 'zè:lɛ a pa 'ka:r ... **2.** *ali* |za popravek ali dopolnitev prej povedanega|: 'enjkɔç_()e ša ja 'mənda us'ra:ʎə 'guo: a 'kā: ja nar'diʎə **3.** *toda, vendar* |za izražanje nasprotja s prej povedanim|: 'a:te sə ga s c'vè:rnə x 'mizɛ pɹ'vè:zalɛ, sə pa 'rje:klɛ – »a čə 'ti c'vè:rnatnə 'nɛt ut'argəš, sɛ gl'è:de 'guo:r!« **4.** na začetku nove povedi |za opozoritev na prehod k drugi misli|: 'ka:ršanɛ 'duš! a 'puo: ja pa 'una 'məne (*potem pa je ona mene*)! **5.** v vprašalnih odvisnikih **a** za uvajanje vprašanja: pə'vè:, a te p'ridem 'iškət **b** za izražanje domneve: 'ni ša sɛ'gu-rən, a bə 'šo: na iz'let | v protivnem priredju| ⇒ PA ☐ k 1–2 ALI; k 3 ⇒ SAMO; k 5b čE ☐ +
- a¹** ▶ 'a: medm. ⟨⟩ **1.** *izraža zavrnitev*: ja pa u 'li:uçə 'bè:u – 'a:, 'niɛ: u 'li:uçə, 'guo:r u 'budim'pə:štə u 'bò:lničɛ **2.** *izraža domislek*: 'a:, 'ja:s, kə bə 'bè:u 'təm, 'ja:z bə 'duo:ns z'na:u pɹ'fè:iktə 'nəmškə | ☐ k 1 ⇒ E¹ ☐ +
- a²** ▶ ə medm. ⟨⟩ *izraža premislek*: 'sɛ: bə ga 'ta:k ustralilɛ, 'nā:šə, kə bə ga ..., kə bə na 'bè:u_()jət • »təta ja 'ta:k 'na:jtas'ʎā:blɛ,« ja 'rje:kʎa, ə, »sta'rɔ:stna« | ☐ ☐
- a¹** ▶ 'a: člen. ⟨⟩ *ali, to izraža veliko mero povedanega*: 'a:j'dux, 'a: ja b'ʎə ži'u-'li:enɛ! 'kā:kə ži'u'li:enɛ ja 're:z b'ʎə, 'kək smə b'lɛ 'bò:gɛ! • 'a: smə b'lɛ u st'rā:xə, 'və:š! • 'a: te m 'ja:z_ça 'vəxə! | ☐ SSKJ
- a²** ▶ 'ə člen. ⟨včasih izgovorjeno skozi nos⟩ *izraža vprašanje*: a ja š'ʎə, 'ə? • 'kək ja b'ʎə, 'ə? | ☐ SSKJ
- a³** ▶ a člen. ⟨⟩ **1.** *ali, kaj* |uvaja vprašanje|: a sɛ ga 'vid'o? • a ja b'ʎə 'mi:esə ša u 'rè:də? • {A} a se s'pɔ:nɛtə ka'čie:sɛ z 'buo:s'ne? {B} a z 'buo:s'ne? • a 'ni š'kò:da x'ʎā:č – 'kā:ke uš pa 'jəm'o!? • a bə 'kɛ: z 'južnɛ? **2.** čustv. **a** v retoričnem vprašanju *poudaja nasprotno trditvev*: ja 'rè:ku – »ca:rkne!« a ja 'tò: kākə bə'se:da (*ali se tako govori*)? • a 'nišm z'me:rɹm st'rɛ:zɛk? **b** *izraža ukaz*: a 'na:bəš p'ridna!? (*bodi pridna*) • a 'na:bəš 'je:du!?! (*jej*) | ⇒ ANE ☐ SSKJ, SP 1962
- aa¹** ▶ 'a:'a: medm. ⟨drugi zlog je tonsko nižji od prvega⟩ redk. *ne izraža zanikanje*: 'a:'a:, k'lè:tə, 'na:ma 'muo:gʎa z'r'iχtat! | ☐ ⇒ ne ☐ ☐
- aa²** ▶ 'ə'ə medm. ⟨drugi zlog je tonsko nižji od prvega; včasih izgovorjeno skozi nos⟩ *ne izraža zanikanje*: {A} a sɛ ga 'kɛ: 'vid'o? {B} 'ə'ə. | ☐ ⇒ NE ☐ ☐
- abcigati** ▶ 'a:p'çigət -əm na. ⟨'a:p'çigɛ itd.⟩ teh. a. kaj *brusiti kaj z gladilnikom* | ☐ ☐
- abcigštajn** ▶ 'a:p'çikš'ta:jn -a m ⟨⟩ teh. *gladilnik* |fini brusni kamen| | ☐ ☐
- abeceda** ▶ abe'ce:da (in -'çɛ:-) -'çɛ:de z ⟨⟩ nš *abeceda* |zaporedje črk|: a s'te u 'šo:lɛ žə u'zè:lɛ abe'ce:de pa pəš'te:vanɛkə? • pə abe'çɛ:de sə nas 'nətər k'l'içalɛ | ☐ +
- aberveznik** ▶ 'a:bər'vɛ:z'nɛk -a (in -nɛ-) m živ. ⟨im. mn. -nɛkɛ (in -ni-)⟩ sleng., slabš. *kdor govori brez smiselne medsebojne zveze*: 'pus'tɛ 'ga:, 'a:bər'vɛ:z'nɛka! • zmer. 'ti sɛ 'a:bər'vɛ:z'nɛk, 'ne:məš 'pɔ:jma | ☐ ⇒ BREZVEZNIK ☐ ☐
- abnormalen** ▶ 'a:bnɔr'mā:lɛn (in -lɹ) -lna -ə (tudi -nər-) prid. ⟨rod. ed. m. sp. -lnɛga⟩ *duševno neuravnovešen*: 'a:bnɔr'mā:l-nɛga 'pò:ba 'mā:jə • slabš. 'se: 'ti sɛ 'a:bnɔr'mā:lɛna!? (☐ ⇒ ZMEŠAN) | ☐ NENORMALEN ☐ SSKJ, SP 1962
- ▶ **abnormalno** ▶ 'a:bnɔr'mā:lɛnə (tudi -nər-)